

Historické pamiatky Šamorína z pohľadu študentov manažmentu regionálneho cestovného ruchu

Na Súkromnej SOŠ a hotelovej akadémii sa stalo tradíciou, že predposlednú júnovú dekádu absolvujú študenti niekoľko poznávacích odborných exkurzií. Dňa 18. júna sme mali príležitosť sa zúčastniť exkurzie zameranej na cestovný ruch a históriu mestečka Šamorín. Našimi sprievodcami boli naši učitelia dejepisu a dejín kultúry. O konkrétnych pamiatkach však referovali aj študenti, ktorí si k jednotlivým stanovištiam pripravili rôzne zaujímavosti.

Naskytl sa nám možnosť poznať Šamorín z nového uhla pohľadu a dozvedieť sa zaujímavé fakty z obdobia začiatkov fungovania mesta, až po jeho dnešnú podobu.

Prvým stanovišťom našej cesty bol Stĺp Nanebovzatia Panny Márie, ktorý nám dnes pripomína obeť morových epidémií zo 17. a 18. storočia. Chronogram na podstavci ukrýva zašifrovaný rímsky letopočet. Je zmätočný, pretože ani ním nie je možné datovať presný vznik samotného stĺpu, iba podstavca. Na vrchole sa nachádzajú sochy štyroch svätcov symbolizujúcich ochranu pred pohromami:

Sv. Florián – ochrana pred požiarmi,

Sv. Ján Nepomucký – ochrana pred povodňami,

Sv. Sebastián – ochrana pred morom,

Sv. Donát – ochrana pred búrkami

Našou ďalšou zástavkou bola známa šamorínska Koruna, kedysi kláštor paulánov. Základy budovy boli postavené už v roku 1723, ale práce na nej dokončili až v roku 1778. Túto budovu využívali pôvodne ako kláštor pauláni, ktorí sa tu starali najmä o chorých a starých ľudí. Kláštor bol spojený s katolíckym kostolom a bol jediným paulánskym kláštorom vo vtedajšom Uhorsku. Pauláni v ňom však pobudli iba necelých desať rokov.

Neskôr pripadla polovica kláštora a kostol cirkvi a časť budovy sa dostala do vlastníctva mesta. Od 60. rokov je budova kultúrnou pamiatkou, komplexnej rekonštrukcie pod kontrolou pamiatkarov sa však dočkala až nedávno.

Ďalším stanovišťom našej cesty bol r. k. kostol Nanebovzatia Panny Márie, ktorý spolu s príľahlým kláštorom paulánov dokončili v roku 1778. Kostol má len jednu loď s oblúkovito uzavretou svätyňou. Veža je zabudovaná do hlavnej fasády. Vnútorne steny a klenba sú ozdobené freskami a iluzívnymi maľbami pochádzajúcimi z roku 1929. Väčšinou diela F. Sigrista z roku 1778.

Následne sme mali príležitosť navštíviť aj kostol evanjelickej cirkvi, ktorý vysvätili v roku 1785. Pôvodné vnútorné zariadenie má zachované aj barokové prvky. Po celý čas slúžil vylúčené evanjelikom augsburského vyznania. Má jednomanuálny organ, ktorý je dielom Jozefa Effingera. V posledných desaťročiach 19. storočia bolo zvykom posilať deti zo slovenských regiónov do Šamorína, aby si osvojili maďarský jazyk. Žiakom šamorínskeho evanjelického lýcea bol v školskom roku 1889/90 aj známy slovenský štátnik, diplomat a vedec - Milan Rastislav Štefánik. Štefánikovo štúdium v Šamoríne pripomína aj reliéf pred dnešnou farou evanjelického kostola.

Zastávkou, ktorú sme nemohli obísť, bola aj radnica, dnes sídlo Mestského úradu. Nepoznáme presný rok jej vzniku, predpokladá sa, že musela stáť už v 15. storočí, keď Šamorín získal štatút kráľovského mesta. Bola niekoľkokrát prestavená, pôvodne mala aj vežu. Dokonca niekoľkokrát aj vyhorela a oheň zničil mnoho písomností. Najhoršiu povest' mali väznice pod radnicou, ktoré sa tiahli až po námestie. Podľa radnice sa časť Hlavnej ulice kedysi nazývala Radničná ulica. Vynímalo sa tu mnoho reprezentatívnych meštianskych domov. Spomeňme budovu pôvodného Kasína z roku 1875 (dnes sídlo pobočky VUB). Táto kultúrna ustanovizeň mala viacero obmedzení – vstup mali len ľudia urodzeného pôvodu, výlučne muži, ktorí museli byť vzdelaní. Dodnes sa zachoval podchod, ktorým na uzavreté nádvorie prechádzali koče.

Najvzácnejšou a súčasne najstaršou historickou pamiatkou je reformovaný, pôvodne r. k. kostol. Predpokladá sa, že pochádza z 11. storočia. Pôvodnú budovu tvorí dnešná hlavná loď a svätyňa, bez sakristie a vedľajších lodí. Neskôr bola ku kostolu pristavená aj vedľajšia loď. Veža naznačuje, že kostol kedysi slúžil ako miestna pevnosť.

Šamorínska synagóga, posledná zastávka našej cesty, bola postavená v roku 1912. Sú v nej uplatnené architektonické prvky romantického štýlu a motívy Blízkeho východu. Okná boli zdobené farebnými vitrážami. Po holokauste ostala synagóga nevyužitá, po vojne slúžila ako sklad. Nová etapa života synagógy začala od roku 1996.

Vďaka tejto poznávacej exkurzii sme sa dozvedeli nielen mnoho zaujímavostí o meste, kde študujeme, ale súčasne sme si mohli v reáli vyskúšať sprevádzanie a výklad pri jednotlivých zastávkach.

Katarína Gušťačíková a Adriana Fehérová

2. ročník Súkromnej SOŠ – manažmentu regionálneho cestovného ruchu

